

M. Wistor Jorut,

SINTEZA

modificărilor legii privind dialogul social nr. 367/2022 față de legea nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare

TITLUL I

Dispoziții generale

- S-a schimbat definiția dialogului social: dialog social - toate formele de negociere, consultare sau schimbul de informații între reprezentanții Guvernului, ai angajatorilor și ai angajaților/lucrătorilor, în probleme de interes comun privind politica economică și socială.
- La negocierea colectivă s-a introdus și "stabilirea condițiilor de muncă".
- Reprezentanții angajaților se aleg conform procedurii stabilite prin prezenta lege
- Prin contractul colectiv de muncă se stabilesc clauze privind condițiile de muncă, salarizarea, precum și alte drepturi și obligații ce decurg din raporturile de muncă.
- Grupul de unități, cu sau fără personalitate juridică, se poate constitui din două sau mai multe unități, din același sector de negociere colectivă sau din sectoare de negociere colectivă diferite. (S-a eliminat obligativitatea apartenenței la același cod CAEN).
- Sectoarele de activitate au fost înlocuite cu "sectoare de negociere colectivă", care se vor aproba prin hotărâre a Guvernului, în termen de 3 luni (25 martie 2023).
- S-au detaliat obiectivele conflictului colectiv de muncă, inclusiv pentru drepturi individuale, în funcție de numărul de angajați.

TITLUL II

Organizațiile sindicale

- S-a eliminat sintagma „*organizațiile sindicale nu pot desfășura activități cu caracter politic*”.
- S-a redus numărul angajaților necesari pentru constituirea unui sindicat de la cel puțin 15 la cel puțin 10 din aceeași unitate sau de cel puțin 20 din unități diferite ale aceluiași sector de negociere colectivă.
- Imixtiunile în activitatea unei organizații sindicale, se constată de către Inspekția Muncii.
- S-au introdus art. 31-33 - informarea și consultarea angajaților - cu privire la evoluția recentă și evoluția probabilă a activităților și a situației economice a unității ca și cu privire la deciziile care pot duce la modificări importante în organizarea muncii, în relațiile contractuale sau în raporturile de muncă.

- În cazul retragerii membrilor din organizația sindicală s-a eliminat paragraful *"Membrii care se retrag din organizația sindicală nu pot cere restituirea sumelor depuse drept cotizație sau a sumelor ori bunurilor donate"*.
- Sindicatele se pot asocia în vederea constituirii unei federații sindicale – indiferent de sectorul de negociere colectivă din care fac parte.
- S-a eliminat paragraful *"Un sindicat poate fi afiliat, la nivel național, la o singură federație sindicală. De asemenea, o federație sindicală poate fi afiliată, la nivel național, unei singure confederații sindicale"*.
- Reprezentativitatea la nivel de unitate se dobândește pentru cel puțin 35% din numărul total de angajați (față de jumătate plus unu anterior).
- S-a introdus obligația Inspectoratului Teritorial de Muncă, de a publica pe site-ul instituției hotărârea judecătorească de constatare a reprezentativității sindicale.
- S-a introdus CAPITOLUL VI - **Reprezentanții angajaților/lucrătorilor** în care se detaliază speța reprezentării la angajatorul cu mai puțin de 10 lucrători.

TITLUL III

Organizațiile patronale

- S-a introdus paragraful *"societățile cooperative, persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale autorizate, care au calitatea de angajatori, potrivit legii, pot constitui și/sau adera la un patronat"*.
- S-a eliminat paragraful *"Un angajator poate fi afiliat, la nivel național, la o singură federație patronală. De asemenea, o federație patronală poate fi afiliată, la nivel național, la o singură confederație patronală de rang superior"*.

TITLUL IV

Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social

- Din componența Consiliului Național Tripartit s-a eliminat reprezentantul Băncii Naționale a României.
- S-au suplimentat atribuțiile Consiliului Național Tripartit în domeniul relațiilor de muncă europene și internaționale.

TITLUL V

Constituirea și funcționarea comisiilor de dialog social la nivelul administrației publice centrale și la nivel teritorial

- S-a eliminat paragraful *"Președinții confederațiilor patronale și sindicale reprezentative la nivel național sunt membri de drept ai comisiilor de dialog social constituite la nivelul administrației publice centrale și locale"*.
- Dacă timp de două luni consecutive nu este convocată comisia de dialog social de la nivelul unui minister sau a unei instituții/autorități publice, orice membru din partea sindicatelor sau patronatelor în comisia de dialog social se poate adresa, în scris, ministerului responsabil cu dialogul social.

TITLUL VI

Negocierile colective de muncă

- Contractele colective de muncă se pot negocia și la nivel național.

- Negocierea colectivă este obligatorie la nivelul unităților care au cel puțin 10 angajați (față de 21 anterior).
- Durata negocierii este de maximum 45 de zile (față de 60 anterior).
- S-au detaliat informațiile pe care angajatorul le va pune la dispoziția părții sindicale, informații care trebuie să permită o analiză a situației economico-financiare, perspectiva de evoluție a acesteia pe următoarea perioadă contractuală, situația, structura și evoluția estimată a ocupării forței de muncă, organizarea muncii, programului și a timpului de lucru, protecția drepturilor angajaților în caz de transfer al unității, securitatea și sănătatea în muncă.
- S-au introdus recomandări privind clauzele contractuale ale contractelor colective de muncă.
- S-au extins categoriile de angajați pentru care produc efecte clauzele contractelor colective de muncă (CCM) - la cei pentru care s-a încheiat CCM la nivel de grup de unități și respectiv la nivel național.
- Contractul colectiv de muncă se poate încheia și pe durata realizării unei lucrări determinate.
- Aplicarea contractului colectiv de muncă înregistrat la nivelul unui sector de negociere colectivă poate fi extinsă la nivelul tuturor unităților din sector cu avizul conform al Consiliului Național Tripartit și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.
- Contractul colectiv de muncă negociat la nivel național se înregistrează numai în situația în care numărul de angajați din unitățile membre ale organizațiilor patronale semnatare este mai mare de 20% din numărul total al angajaților economiei naționale, excluzând angajații din sistemul bugetar.
- Contractul colectiv de muncă negociat la nivel național poate fi extins, cu avizul conform al Consiliului Național Tripartit, prin hotărâre a Guvernului.
- Contractul colectiv de muncă poate fi înregistrat și fără semnătura organizațiilor sindicale care nu sunt reprezentative.
- Anterior depunerii acțiunii în instanță, sau pe parcursul derulării acesteia, litigiile în legătură cu executarea, modificarea sau încetarea clauzelor contractuale, pot fi supuse procedurii de mediere sau arbitraj, conform acordului scris al tuturor părților semnatare a contractului colectiv de muncă. În situația soluționării litigiului în urma derulării unei astfel de proceduri, acțiunea în instanță încetează.

TITLUL VII

Reglementarea modalităților de soluționare a conflictelor de muncă

- În cazul în care nu există contract colectiv de muncă în vigoare, conflictul colectiv de muncă poate avea ca obiect revendicări ale angajaților privind apărarea intereselor colective cu caracter economic, profesional sau social.
- S-au suplimentat situațiile în care pot fi declanșate conflicte colective de muncă (art. 126 d-g).
- S-au introdus excepții în privința declanșării conflictelor colective de muncă pe durata valabilității unui contract colectiv de muncă (art. 129, alin. 2-5).
- Se înființează Oficiul de Mediere și Arbitraj al Conflictelor Colective de Muncă în cadrul ministerului responsabil cu dialogul social.
- Revendicările grevei nu pot fi altele decât cele rămase nesoluționate după conciliere sau mediere, după caz, cu excepția grevelor de solidaritate.
- Declanșarea și încetarea grevei se comunică de către organizatorii grevei Inspectoratului Teritorial de Muncă cu minimum 24 de ore înainte de declanșarea, respectiv în 24 de ore de la încetarea acesteia.

- S-a introdus art. 155 care arată că "Pot declara greva împotriva politicii sociale și economice a Guvernului federațiile și confederațiile sindicale reprezentative" și detaliază în ce condiții se derulează această acțiune.
- S-a eliminat CAPITOLUL VI – **Conflictele individuale de muncă**

TITLUL VIII

Sanctiuni

- A crescut cuantumul unor amenzi contravenționale
- Încălcarea dispozițiilor art. 159 alin. (2) – "*Angajatorul nu poate încadra personal care să îi înlocuiască pe cei aflați în grevă*" - constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

TITLUL IX

Dispoziții tranzitorii și finale

- În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul României aprobă hotărârea referitoare la stabilirea sectoarelor de negociere colectivă.
- Pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentei legi, ministerul responsabil cu dialogul social poate emite instrucțiuni de aplicare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.
- Începând cu anul următor intrării în vigoare a prezentei legi, se înființează Fondul anual pentru dezvoltarea capacității administrative a patronatelor și sindicatelor, în cadrul ministerului responsabil cu dialogul social, finanțat de la bugetul de stat, în scopul finanțării proiectelor depuse de organizațiile patronale și sindicale.

Întocmit,
Consilier

Dan Irimuș